

DOPISY PŘÍTELI

3. řada - 1979

Dopis č. 8 / 48 /

Milý příteli,

věděl jsem, že budete číst vědět, jak hodnotím nejnovější události z 29. května; protože však bylo příliš málo zpráv a zejména protože nebyla jistota, zda nové zprávy nepozmění podstatně obraz toho, co Bezpečnost podnikla, rozhodl jsem se napsání nového dopisu o několik dní odložit. Myslím, že jsem dobře učinil; dnes je náš pohled na celou věc jaksi ucelenější a přehlednější /i když, jak vždy tvrdím, teprve následující týdny a měsíce ukáží, co se vlastně opravdu stalo, neboť dějinné události se ustavují a nabývají určitosti ještě dlouho poté, co "objektivně" proběhly, neboť jejich skutečný význam i povaha se mohou ukázat teprve v pozdějších reakcích na ně/.

Dnes tedy vypadá situace tak, že zřejmě po dlouhých přípravách a možná i váhání byla rozjetá akce, která již nyní má a nejspíš bude ještě zvětšovat svou publicitu a která má být zřejmě dovedena až k velkému procesu /eventuelně procesům/, jakých jsme nebyli od roku 1972 svědky. Nebudu opakovat podrobnosti, které si můžeš přečíst /pokud jsi tak ještě neměl příležitost učinit/ ve 115. sdělení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, který byl akcí tvrdě postižen, neboť deset jeho členů je v současné době ve vazbě právě pro svou činnost ve Výboru. Tento týden v úterý /5.6./ byla také vydána oficiální zpráva ÚTK, které vyšla snad ve všech novinách. Večer toho dne však došlo k novému odpernému činu, který je třeba vidět ve významné souvislosti se zásahem proti Výboru. Mezi zadržеныmi a dnes ve vazbě drženými členy Výboru jsou totiž také dva mluvčí Charty 77, dr. Václav Benda a Jiří Dienstbier. Poslední z mluvčích, Zdena Tomínová, byla po řadu dní ustavičně sledována muži i ženami v civilu, vybavenými také několika civilními osobními vozy. Tak tomu bylo i v inkriminovaný den, v pondělí 5. června. Když se Zdena Tomínová vracela z návštěvy domů, byla po vstoupení do domovních dveří přepadena vysokým maskovaným mužem, škrtnuta a poslána, když se jí podařilo onomu násilníkovi se vytrhnout a vyběhnout před dům, povalena na zem. Snad aby byly utlumeny její výkřiky, muž jí tloukl hlavou o chodník. Naštěstí byl vyplašen přispěchávajícími lidmi a utekl. /Další podrobnosti si můžeš přečíst ve zprávě Zdeny Tomínové z nemocnice, kam byla s otřesem mozku převezena, ve zprávě Julia Tomina presidenta republiky a v jeho zprávě ministru vnitra./ V té době však už byla trojice mluvčích Charty 77 opět úplná; s prohlášením jsme čekali až na úterý, protože nebylo ještě jisté, zda se dva zadrženi mluvčí během pondělka nevrátí. /K tomu je snad zapotřebí dodat malé vysvětlení; podle našich zákonů lze zadržet občana maximálně na 48 hodin. V této době musí být buď vzneseno obvinění a navržena vazba, nebo musí být občan propuštěn. Již tohoto ustanovení se často zneužívá tak, že se předstírá vyšetřování, aby někteří občané mohli být na 48 hodin zbaveni svobodného pohybu - například aby se nemohli zúčastnit pohřbu. Když je obvinění vzneseno s vyšetřovací vazba navržena, má prokurátor k dispozici dalších 48 hodin, během kterých musí rozhodnout o návrhu vazby. I tady lze na řadě příkladů doložit, že toho je zneužíváno - viz např. Balenkové akce. Ale začíná tu také svévolnost ve výkladu. Obecně se ze strany Bezpečnosti považuje za legitimní, když se obojí 48 hodinová lhůta prostě sčítá. Ve skutečnosti však to je v rozporu se zákonem, neboť prokurátorská lhůta se začíná počítat od okamžiku vznesení obvinění, a to jen zřídka bývá vzneseno v poslední minutě 48 hodinové lhůty pro zadrženi. A tak dochází zcela pravidelně k tomu, že prokurátorská lhůta je překračována o řadu hodin. Tím však svévolnosti nekončí. Podle docela speciálního, zcela libovolného výkladu se do prokurátorské lhůty nepočítá sobota a neděle /even. svátek/. A to bylo právě rozhodující pro naše dvěky: spolu s dalšími členy VONSu byli dva mluvčí Charty 77 zadrženi v úterý 29.5. ráno. Podle zákona by měli být propuštěni nejpozději ve čtvrtek 31.5. rovněž ráno. Pokud by bylo vzneseno obvinění a navržena vazba, mohli by být při negativním rozhodnutí prokurátora propuštěni nejpozději v sobotu 2.6. zase ráno. Protože se však v některých případech zcela nezakonně do prokurátorské lhůty sobota a neděle nezapočítává, mohlo by k propuštění dojít dokonce ještě v pondělí ráno, ba i během dne, neboť velmi často